

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grażyna Szlufik

Protokolant: Weronika Kulpa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 marca 2019 r. we W.

sprawy z powództwa J. D.

przeciwko Ośrodkowi (...) we W.

o odprawę emerytalną

I. zasądza od strony pozwanej Ośrodka (...) we W. na rzecz powoda J. D. kwotę 22 412, 58 zł brutto (dwadzieścia dwa tysiące czterysta dwanaście złotych pięćdziesiąt osiem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 01 października 2017r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa;

IV. wyrokowi w pkt. I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 3735,43 zł brutto.

UZASADNIENIE

Powód J. D. pozewem z dnia 07 listopada 2018 r. (data prezentaty Biura Podawczego, k. 3), skierowanym przeciwko stronie pozwanej Ośrodkowi (...) we W., domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 22.412,58 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 października 2017 r. do dnia zapłaty.

Nadto, powód wnosił o zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest emerytowanym żołnierzem zawodowym, pełniącym służbę przez okres 34 lat. Decyzją z dnia 01 lutego 2002 r., zostało ustalone prawo do świadczenia emerytalnego.

Powód wyjaśnił, że następnie podjął pracę, jako tzw. „pracownik emeryt” u strony pozwanej i nieprzerwanie w okresie od dnia 01 lutego 2002r. r. do dnia 30 września 2017r. wykonywał pracę. Na chwilę zakończenia stosunku pracy powód nie był zatrudniony u innego pracodawcy. Łącznie z okresem służby wojskowej, przepracował 49 lat.

Argumentując dalej, podał, że wystąpił do strony pozwanej z wnioskiem o przyznanie i wypłatę odprawy emerytalnej w związku z zakończeniem pracy z powodu przejścia wyłącznie na emeryturę.

Powód wskazał dalej, że podstawę jego roszczenia stanowi art. 92¹ k.p. oraz art. 48 ust. 1 w zw. z art. 48 ust. 3 w zw. z art. 37 ust. 3 i 4 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery

Budżetowej. Zgodnie ze wskazanymi przepisami, powodowi przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Wysokość wynagrodzenia jednomiesięcznego liczonego jak ekwiwalent za urlop wynosi 3.735, 43 zł.

Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego powód wskazał, że zmiana statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Ponadto, z uwagi na okoliczność, iż żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby, nie wyłącza na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi. Powód dodał, że rozważany przepis nie formułuje wymogu przejścia na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powód nadmienił, że odprawa emerytalna powinna zostać wypłacona wraz zakończeniem stosunku pracy, odsetki naliczane są od dnia 01 października 2017 r. (dzień zakończenia umowy o pracę przypadał, bowiem na dzień 30 września 2017 r.).

Strona pozwana Ośrodek (...) we W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana na wstępie powołała się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 1999r. (sygn. akt I PKN 654/98, opubl. OSNP 2000/13/502), w którym Sąd stwierdził, że odprawa z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31 poz. 214 ze zm.) może być przyznana pracownikowi przechodzącemu na emeryturę z chwilą uprawomocnienia się decyzji organu rentowego o przyznaniu emerytury albo – w razie kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy – z chwilą rozwiązania stosunku pracy.

Strona pozwana podała, że przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy zaakcentować należy, iż w poczet materiału dowodowego niewłączona została decyzja powoda określająca jego uprawnienia emerytalne, co przesądza już na wstępnym etapie badania sprawy o zasadności wytoczonego powództwa.

Dalej strona pozwana przywołała liczne orzecznictwo Sądu Najwyższego dot. związku między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do emerytury i uzyskaniem uprawnień do odprawy emerytalnej.

Strona pozwana wskazała, że powód sam przyznał, że posiada ustalone prawo do emerytury wojskowej (nieznana data przyznania świadczenia). W konsekwencji powyższego nie zachodzi w niniejszej sprawie związek czasowy, przyczynowy, ani czasowo-przyczynowy pomiędzy ustaniem stosunku pracy a przejściem powoda na emeryturę.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód pełnił czynną służbę wojskową w okresie od dnia 18 września 1967r. do dnia 31 stycznia 2002 r.

Decyzją z dnia 19 lutego 2002r. Wojskowego Biura Emerytalnego powodowi od dnia 01 lutego 2002r. została przyznana emerytura wojskowa.

W dniu 01 lutego 2002 r. powód został zatrudniony w Ośrodku (...) we W., początkowo na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 01 lutego 2002 r. do dnia 31 grudnia 2002 r., a od dnia 01 stycznia 2003 r. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, na stanowisku specjalisty w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 26 czerwca 2017r. powód wypowiedział stronie pozwanej umowę o pracę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Stosunek pracy uległ rozwiązaniu z dniem 30 września 2017r.

Dowód: - akta osobowe powoda, a w szczególności: zaświadczenie z dnia 06 marca 2002r., umowa o pracę na czas określony z dnia 31 stycznia 2002 r., umowa o pracę na czas nieokreślony z dnia 17 grudnia 2002 r., wypowiedzenie umowy o pracę z dnia 26 czerwca 2017r., świadectwo pracy z dnia 29 września 2017r.,

- odpis decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego, k. 8 do 12.

Pismem z dnia 02 lipca 2018 r. powód skierował do strony pozwanej wniosek o zapłatę odprawy emerytalnej.

Jako podstawę prawną żądania wskazał art. 92¹ k.p. oraz art. 48 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej.

Dowód: - pismo powoda z dnia 02 lipca 2018 r. k. 15;

W odpowiedzi, pismem z dnia 28 września 2018 r., Ośrodek (...) we W., poinformował, że w związku z występującymi rozbieżnościami w orzecznictwie dotyczącym ewentualnej wypłaty odprawy emerytalnej dla pracownika resortu obrony narodowej posiadającego status emeryta wojskowego, wypłata należności, o którą powód wnosi będzie możliwa po uzyskaniu prawomocnego wyroku w tej sprawie.

Dowód: - pismo z dnia 28 września 2018 r., k. 16.

Jednomiesięczne wynagrodzenie powoda, liczone jak ekwiwalent za urlop wynosiło 3.735, 43 zł brutto.

Dowód: - zaświadczenie, k. 46.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, jako uzasadnione podlegało uwzględnieniu w całości.

W rozpatrywanej sprawie powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej na jego rzecz tytułem odprawy emerytalnej kwoty 22.412,58 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 października 2017 r. do dnia zapłaty.

Strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa w całości.

Spór w niniejszej sprawie, sprowadzał się do ustalenia, czy jak twierdził powód zachodzą przesłanki do przyznania mu odprawy emerytalnej, czy też nie nabył uprawnień do tego świadczenia na podstawie art. 92¹ § 1 k.p., albowiem odprawa emerytalna przysługuje jedynie w przypadku otrzymywania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – jak dowodziła strona pozwana.

Zgodnie z przepisem art. 92¹ § 1 k.p. pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, przy czym – stosownie do treści art. 92¹ § 2 k.p. – pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Odprawa emerytalno-rentowa jest świadczeniem ze stosunku pracy, której celem jest łagodzenie skutków utraty pracy i przejścia na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy. Pełni ona, zatem funkcję kompensacyjną i nie jest powiązana ani ze sposobem, ani z przyczyną ustania stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2009 r., sygn. akt II PK 238/08, opubl. L.).

W doktrynie wskazuje się, że z literalnego brzmienia art. 92¹ § 1 k.p., wyprowadzić można cztery przesłanki nabycia prawa do odprawy pieniężnej: 1) spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do jednego z tych świadczeń, 2) przejście na emeryturę lub rentę, 3) rozwiązanie stosunku pracy oraz 4) związek między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę lub rentę. W wyroku z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt I PK 1/15

Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że kodeksowa regulacja odpraw emerytalnej i rentowej ma charakter powszechny, wyznaczając „minimalny standard” w tym zakresie (opubl. LEX nr 1959540). Przepisy branżowe i zakładowe mogą, przy zachowaniu zasady uprzywilejowania, wprowadzać odmienne warunki nabywania prawa do odprawy i ustalać inną ich wysokość (Wagner, Barbara. Art. 92(1). W: Kodeks pracy. Komentarz, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

Jak wynika z ustaleń Sądu poczynionych w niniejszej sprawie, decyzją z dnia 19 lutego 2002 r. zostało ustalone od dnia 01 lutego 2002r. wobec powoda prawo do świadczenia emerytalnego wojskowego.

W okresie od dnia 01 lutego 2002r. r. do dnia 30 września 2017 r. powód był zatrudniony u strony pozwanej na stanowisku specjalisty w pełnym wymiarze czasu pracy. Pismem z dnia 02 lipca 2018 r., powód wystąpił do strony pozwanej z wnioskiem o przyznanie i wypłatę odprawy emerytalnej, z powodu przejścia na emeryturę.

W okolicznościach niniejszej sprawy, mając na uwadze stanowisko prezentowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w szczególności wyrok z dnia 9 grudnia 2015 r., w sprawie o sygn. akt I PK 1/15, Sąd doszedł do przekonania, że roszczenie powoda, w zakresie przyznania mu prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. jest w pełni uzasadnione.

W cytowanym orzeczeniu, Sąd Najwyższy wskazał przede wszystkim, że zmiana statusu pracownika lub pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiana statusu prawnego posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta) wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania stosunku pracy, pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę, jak wskazał Sąd Najwyższy, bez znaczenia pozostaje okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba, że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnień do takiej odprawy.

Sąd Najwyższy zanegował również stanowisko, iż odprawa emerytalna przysługująca na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. ma taki sam charakter jak odprawa wypłacana aktualnie na podstawie art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza – na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. – prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

W uzasadnieniu cytowanego wyroku podano dodatkowo, iż z przepisu tego, odczytywanego w powiązaniu z art. 75 – 79 i art. 84 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych jasno wynika, że odprawa ta przysługiwała niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby (mogła być również przyznana w obniżonej wysokości w przypadku zwolnienia ze służby wskutek utraty stopnia wojskowego albo skazania na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) – art. 17 ust. 6 zdanie drugie ustawy o uposażeniu żołnierzy, a jej wysokość uzależniona była przede wszystkim od długości okresu służby (wysługi). Świadczenie to miało, zatem charakter gratyfikacji za odbytą służbę, a nie rekompensaty za utratę zatrudnienia wykonywanego w ramach stosunku służby w związku z nabyciem uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego. Trudno również przyjąć, że przedmiotowa odprawa zmieniała swój charakter i funkcję w zależności od tego, czy po zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierz zawodowy nabywał uprawnienia emerytalne i z nich korzystał.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w art. 92¹ § 1 k.p.

Jednocześnie wskazać należy, że otrzymanie przez powoda odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej nie wyłączało prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. W tym zakresie, Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 31 maja 1989r., sygn. akt III PZP 52/88 wskazał, że odprawa pieniężna przysługuje zwolnionemu ze służby żołnierzowi zawodowemu z różnych przyczyn bez względu na to, czy przechodzi na emeryturę lub rentę inwalidzką. Jednocześnie fakt przejścia na emeryturę wojskową lub wojskową rentę inwalidzką nie ma wpływu na wysokość odprawy z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej. (...) Odprawa pieniężna przysługująca żołnierzowi zwolnionemu ze służby odrywa się od przyczyny zaprzestania służby i nie oznacza braku przyszłej aktywności zawodowej (opubl. L.). W uzasadnieniu wyroku z dnia 11 października 2007 r., Sąd Najwyższy wskazał, że pracownik pobierający emeryturę w czasie nieprzerwanie trwającego stosunku pracy przechodzi, więc na emeryturę dopiero po ustaniu tego zatrudnienia. (...) Status emeryta nie dyskwalifikuje z prawa do podjęcia ponownego zatrudnienia, u tego samego, co też innego pracodawcy (sygn. akt III PK 40/07, opubl. LEX 338805).

Co równie istotne w niniejszej sprawie ani treść regulacji art. 92¹ k.p., ani treść regulacji art. 48 ust. 1 pkt 6 (...) nie stanowi, iż uprawnienie do odprawy emerytalnej jest związane wyłącznie z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co potwierdził przecież Sąd Najwyższy w uzasadnieniu cytowanego wyroku z dnia 9 grudnia 2015 r.

Z uwagi na powyższe, Sąd uznał, że strona pozwana była obowiązana wypłacić na rzecz powoda odprawę emerytalną.

Skoro zatem powód spełnił przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, zaś zgodnie z postanowieniami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej po co najmniej 35 latach pracy odprawa emerytalna należy się w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, na rzecz powoda należało zasądzić odprawę emerytalną w wysokości 22.412,58 zł brutto zgodnie z zaświadczeniem strony pozwanej.

Sąd zważył, że termin wymagalności świadczenia jakim jest odprawa emerytalna przypadał na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 30 września 2017r. Od dnia następnego, tj. od 01 października 2017r. strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zaspokojeniem roszczenia powoda. Od tego zatem dnia należało liczyć ustawowe odsetki za opóźnienie od zasądzonej tytułem odprawy emerytalnej kwoty.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku i zasądził od strony pozwanej Ośrodka (...) we W. na rzecz powoda kwotę 22.412,58 zł brutto tytułem odprawy emerytalnej wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 października 2017 r. do dnia zapłaty.

Orzeczenie o należnych odsetkach ustawowych, Sąd oparł na treści art. 481 k.c. w zw. z art. 300 k.p., mając na uwadze, że strona pozwana była zobowiązana wypłacić na rzecz powoda żądaną kwotę najpóźniej w ostatnim dniu zatrudnienia powoda, tj. w dniu 30 września 2017 r.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, która stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Kwotę 2.700,00 zł Sąd ustalił na podstawie § 9 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

W punkcie III sentencji wyroku Sąd zaliczył koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa, gdyż powód, jako pracownik był zwolniony od obowiązku ich poniesienia, z mocy art. 96 ust.1 pkt. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016r. poz. 623 ze zm.). Od ponoszenia kosztów sądowych zwolniona była również strona pozwana.

Sąd w punkcie IV sentencji wyroku nadał rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 477² § k.p.c, do wysokości nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika, tj. do kwoty 3.735, 43 zł brutto.

Dla tych motywów orzeczono jak w sentencji.